

Diszkrét matematika I. feladatok

Komplex számok II

Hatodik alkalm (2024.03.18-03.22.)

1. Számítsd ki a következő kifejezéseket a trigonometrikus alak felhasználásával:

$$\begin{aligned} \text{a)} \frac{(1+i)^9}{(1-i)^7} &= \frac{\left(\sqrt{2}\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)\right)^9}{\left(\sqrt{2}\left(\cos(-\frac{\pi}{4}) + i\sin(-\frac{\pi}{4})\right)\right)^7} = \frac{2^{9/2}\left(\cos\frac{9\pi}{4} + i\sin\frac{9\pi}{4}\right)}{2^{7/2}\left(\cos\frac{-7\pi}{4} + i\sin\frac{-7\pi}{4}\right)} = \\ &= 2^{(9-7)/2}\left(\cos\frac{(9-(-7))\pi}{4} + i\sin\frac{(9-(-7))\pi}{4}\right) = 2(\cos 4\pi + i\sin 4\pi) = 2 = 2 + 0i \\ \text{b)} \left(1 - \frac{\sqrt{3}-i}{2}\right)^{24} &= \sum_{n=0}^{24} \binom{24}{n} \cdot \left(-\frac{\sqrt{3}-i}{2}\right)^n \cdot 1^{24-n} = \sum_{n=0}^{24} \binom{24}{n} \cdot \left(-\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)\right)^n = \\ &= \sum_{n=0}^{24} \binom{24}{n} \cdot (-1)^n \cdot \left(\cos\frac{n\pi}{6} + i\sin\frac{n\pi}{6}\right) = \dots \text{ Kiasználjuk, hogy } (24-n)\frac{\pi}{6} = 4\pi - n\frac{\pi}{6}, \end{aligned}$$

ami ugyanazt az irányt jelenti, mint $-n\frac{\pi}{6}$. Továbbá $\binom{24}{n} = \binom{24}{24-n}$, és $(-1)^{24-n} = (-1)^n$.

$$\begin{aligned} \text{Ezért } \dots &= \binom{24}{12} \cdot (-1)^{12} \cdot \left(\cos\frac{12\pi}{6} + i\sin\frac{12\pi}{6}\right) + \\ &+ \sum_{n=0}^{11} \binom{24}{n} \cdot (-1)^n \cdot \left(\left(\cos\frac{n\pi}{6} + i\sin\frac{n\pi}{6}\right) + \left(\cos\frac{-n\pi}{6} + i\sin\frac{-n\pi}{6}\right)\right) = \binom{24}{12} + \\ &+ \sum_{n=0}^{11} \binom{24}{n} \cdot (-1)^n \cdot \left(2\cos\frac{n\pi}{6}\right) = \binom{24}{12} + 2 \cdot \binom{24}{0} \cdot \left(\cos\frac{0\pi}{6}\right) - 2 \cdot \binom{24}{1} \cdot \left(\cos\frac{\pi}{6}\right) + 2 \cdot \binom{24}{2} \cdot \\ &\left(\cos\frac{\pi}{3}\right) - 2 \cdot \binom{24}{3} \cdot \left(\cos\frac{\pi}{2}\right) + 2 \cdot \binom{24}{4} \cdot \left(\cos\frac{2\pi}{3}\right) - 2 \cdot \binom{24}{5} \cdot \left(\cos\frac{5\pi}{6}\right) + 2 \cdot \binom{24}{6} \cdot (\cos\pi) - 2 \cdot \binom{24}{7} \cdot \\ &\left(\cos\frac{5\pi}{6}\right) + 2 \cdot \binom{24}{8} \cdot \left(\cos\frac{2\pi}{3}\right) - 2 \cdot \binom{24}{9} \cdot \left(\cos\frac{3\pi}{2}\right) + 2 \cdot \binom{24}{10} \cdot \left(\cos\frac{\pi}{3}\right) - 2 \cdot \binom{24}{11} \cdot \left(\cos\frac{\pi}{6}\right), \end{aligned}$$

kihasználva azt, hogy $\cos(\pi - \alpha) = \cos(\pi + \alpha)$. Tovább folytatva, a $\cos\frac{\pi}{2} = 0$ miatt kieső tagokat kihagyva: $= \binom{24}{12} + 2 \cdot 1 \cdot 1 - 2 \cdot (24 + \binom{24}{11}) \cdot \left(\cos\frac{\pi}{6}\right) + 2 \cdot (\binom{24}{2} + \binom{24}{10}) \cdot \left(\cos\frac{\pi}{3}\right) + 2 \cdot (\binom{24}{4} + \binom{24}{8}) \cdot \left(\cos\frac{2\pi}{3}\right) - 2 \cdot (\binom{24}{5} + \binom{24}{7}) \cdot \left(\cos\frac{5\pi}{6}\right) + 2 \cdot \binom{24}{6} \cdot (-1)$,

tovább is számolható, ha kihasználjuk, hogy $\cos(\pi - \alpha) = -\cos\alpha$, azaz: $\dots = \binom{24}{12} + 2 \cdot (1 - \binom{24}{6} + (\binom{24}{5} + \binom{24}{7}) - 24 - \binom{24}{11}) \cdot \left(\cos\frac{\pi}{6}\right) + (\binom{24}{2} + \binom{24}{10} - \binom{24}{4} - \binom{24}{8}) \cdot \left(\cos\frac{\pi}{3}\right) = \binom{24}{12} + 2 - 2\binom{24}{6} + (\binom{24}{5} + \binom{24}{7} - 24 - \binom{24}{11}) \cdot \sqrt{3} + (\binom{24}{2} + \binom{24}{10} - \binom{24}{4} - \binom{24}{8})$

Másik megoldás: Ha az eredeti hatványozandó számot írjuk trigonometrikus alakba, de az sem lesz szébb.

$$\begin{aligned} \text{c)} \frac{(\sqrt{3}+i)^{11}}{(1+i\sqrt{3})^{13}} &= \frac{(2(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}))^{11}}{(2(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}))^{13}} = \frac{2^{11}(\cos\frac{11\pi}{6} + i\sin\frac{11\pi}{6})}{2^{13}(\cos\frac{13\pi}{3} + i\sin\frac{13\pi}{3})} = \\ &= 2^{(11-13)}(\cos(\frac{11}{6} - \frac{13}{3})\pi + i\sin(\frac{11}{6} - \frac{13}{3})\pi) = 2^{-2}(\cos(-\frac{15}{6}\pi) + i\sin(-\frac{15}{6}\pi)) = \\ &= \frac{1}{4}(\cos(-\frac{5\pi}{2}) + i\sin(-\frac{5\pi}{2})) = \frac{1}{4}(\cos\frac{3\pi}{2} + i\sin\frac{3\pi}{2}) = \frac{1}{4}(0 + i \cdot (-1)) = -\frac{1}{4}i \\ \text{d)} \frac{(1-i)^{13}}{(\sqrt{3}+i)^5} &= \frac{\sqrt{2}^{13} \left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)^{13}}{2^5 \left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)^5} = 2^{\frac{13}{2}-5}(\cos(\frac{13\pi}{4} - \frac{5\pi}{6}) + i\sin(\frac{13\pi}{4} - \frac{5\pi}{6})) = \\ &= 2^{\frac{3}{2}}(\cos(\frac{39\pi}{12} - \frac{10\pi}{12}) + i\sin(\frac{39\pi}{12} - \frac{10\pi}{12})) = 2^{3/2}(\cos(\frac{29\pi}{12}) + i\sin(\frac{29\pi}{12})) = 2^{3/2}(\cos\frac{5\pi}{12} + i\sin\frac{5\pi}{12}) \end{aligned}$$

2. Az alábbi geometriai transzformációk a komplex számsík mely műveleteivel írhatóak le:

- a) origó körüli forgatás $\pi/4$ -gyel; **Megoldás:** $(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}) = \frac{\sqrt{2}}{2}(1+i)$ -vel való szorzás.
- b) origó körüli forgatás $5\pi/6$ -tal és 3-szoros nyújtás; **Megoldás:** $3(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6}) = (-\frac{3\sqrt{3}}{2} + \frac{3}{2}i)$ -vel szorzás.

Írja fel a transzformácó mátrixát is.

$$\text{Megoldások: } z = x + iy \mapsto (\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i)(x + iy) = (\frac{\sqrt{2}}{2}x - \frac{\sqrt{2}}{2}y) + i(\frac{\sqrt{2}}{2}x + \frac{\sqrt{2}}{2}y)$$

$$\text{mátrixosan felírva } \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} \sqrt{2}/2 & -\sqrt{2}/2 \\ \sqrt{2}/2 & \sqrt{2}/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2}x - \frac{\sqrt{2}}{2}y \\ \frac{\sqrt{2}}{2}x + \frac{\sqrt{2}}{2}y \end{pmatrix}$$

$$z = x + iy \mapsto 3(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6})(x + iy) = (\frac{3\sqrt{3}}{2}x - \frac{3}{2}y) + i(\frac{3\sqrt{3}}{2}y + \frac{3}{2}x)$$

$$\text{mátrixosan felírva } \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} 3\sqrt{3}/2 & -3/2 \\ 3/2 & 3\sqrt{3}/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{3\sqrt{3}}{2}x - \frac{3}{2}y \\ \frac{3}{2}x + \frac{3\sqrt{3}}{2}y \end{pmatrix}$$

3. A sík mely geometriai transzformációinak felelnek meg a komplex számok halmazának alábbi leképezései: $z \mapsto 3z$, $z \mapsto (1+i)z$, $z \mapsto (1/2 + i\sqrt{3}/2)z$. Írja fel a megfelelő transzformációt valós $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ mátrixok segítségével.

$$\text{Megoldás: } z \mapsto 3z, \text{ ez az origó középpontú 3-szorosra nyújtás: } \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3x \\ 3y \end{pmatrix}$$

$z \mapsto (1+i)z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) z$, ez az origó középpontú nyújtva forgatás: $\sqrt{2}$ -szeresre nyújtás és $\frac{\pi}{4}$ szögű forgatás (pozitív, azaz az óramutató járásával ellentétes irányban).

$$x + iy \mapsto (1+i)(x + iy) = (x - y) + (x + y)i, \text{ mátrixosan: } \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x - y \\ x + y \end{pmatrix}$$

$z \mapsto \left(\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} \right) z = \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) z$, ez az origó középpontú $\frac{\pi}{3}$ szögű forgatás (az óramutató járásával ellentétes irányban). $x + iy \mapsto \left(\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} \right) (x + iy) = \left(\frac{1}{2}x - \frac{\sqrt{3}}{2}y \right) + i \left(\frac{\sqrt{3}}{2}x + \frac{1}{2}y \right)$,

$$\text{mátrixosan: } \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} 1/2 & -\sqrt{3}/2 \\ \sqrt{3}/2 & 1/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2}x - \frac{\sqrt{3}}{2}y \\ \frac{\sqrt{3}}{2}x + \frac{1}{2}y \end{pmatrix}$$

4. Legyenek z és w különböző komplex számok. Írjuk fel az őket összekötő szakasz felezőpontját, valamint az összekötő szakaszra állítható két szabályos háromszögnek a harmadik csúcsát.

Megoldás: Két, helyvektorral megadott pont szakaszának felezőpontja a két helyvektor összegének a fele (ez a vektorösszeadás "paralelogramma-szabályának" lerajzolásából látható). A komplex számsík $x + iy$ pontja azonosítható az origóból az (x, y) koordinátájú pontba mutató helyvektorral, és a komplex számok összeadása pont a vektorösszeadás. Ezért a z és w számokat összekötő szakasz felezőpontja a $\frac{z+w}{2}$ szám.

A két szabályos háromszög legyen az $A = z$, $B = w$, és C , illetve az $A = z$, $B = w$, és D pontokkal megadott háromszög. Két pont "összekötő vektora" a két helyvektor (illetve itt két komplex szám) különbsége: $\vec{AB} = B - A = w - z$, $\vec{AC} = C - A$, $\vec{AD} = D - A$. Mivel szabályos háromszögekről van szó, ezért \vec{AC} vektor az \vec{AB} vektornak $60^\circ = \frac{\pi}{3}$ szögű elforgatottja. Ezt a forgatást a komplex számsíkon a $(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3})$ egységnyi abszolútértékű számmal való szorzás valósítja meg: $\vec{AC} = \vec{AB}(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}) = (w - z)(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3})$.

Tehát $C = A + \vec{AC} = z + (w - z)(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3})$.

Hasonlóan \vec{AD} vektor az \vec{AB} vektornak $-60^\circ = \frac{5\pi}{3}$ szögű elforgatottja. Ezt a forgatást a komplex számsíkon a $(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3})$ egységnyi abszolútértékű számmal való szorzás valósítja

meg: $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{AB}(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3}) = (w - z)(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3})$.

Tehát $D = A + \overrightarrow{AD} = z + (w - z)(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3})$.

Tetszőleges háromszög súlypontjának helyvektora az origóból a három csúcsba mutató vektorok összegének harmada. Most már ezt is ki tudjuk számolni erre a két háromszögre...

5. A komplex számsíkon egy négyzet középpontja a $K = 1 + 2i$ illetve egyik csúcsa az $A = 5 + 4i$ komplex számnak megfelelő pontban van. Határozza meg a négyzet többi csúcsának megfelelő komplex számokat.

Megoldás: A többi csúcs B , C és D . Tudjuk, hogy a középpontból a csúcsokba mutató vektorok egymás derékszöggel való elforgatottjai, a derékszögű forgatást az i -vel való szorzás valósítja meg: $\overrightarrow{KB} = i \cdot \overrightarrow{KA}$, $\overrightarrow{KC} = i \cdot \overrightarrow{KB} = i^2 \cdot \overrightarrow{KA} = -\overrightarrow{KA}$, $\overrightarrow{KD} = i \cdot \overrightarrow{KC} = -i \cdot \overrightarrow{KA}$.

$$\overrightarrow{KA} = A - K = 4 + 2i$$

így $\overrightarrow{KB} = i \cdot (4 + 2i) = -2 + 4i$, $\overrightarrow{KC} = -(4 + 2i) = -4 - 2i$, $\overrightarrow{KD} = -i \cdot (4 + 2i) = 2 - 4i$.

Tehát:

$$B = K + \overrightarrow{KB} = (1 + 2i) + (-2 + 4i) = -1 + 6i$$

$$C = K + \overrightarrow{KC} = (1 + 2i) + (-4 - 2i) = -3$$

$$D = K + \overrightarrow{KD} = (1 + 2i) + (2 - 4i) = 3 - 2i$$

6. Vonjon négyzetgyököt a következő számokból:

a) $3 - 4i$; **Megoldás:** $3 - 4i = 5(\cos \alpha + i \sin \alpha)$, ahol $\tan \alpha = -4/3$ és α a negyedik síknegyedben van, azaz $\alpha = \arctan(-4/3) \approx -17,7^\circ$. De ez a közelítő szögérték nem megfelelő, ha precíz eredményt akarunk! Viszont elővéve a függvénytáblázatot: $\cos \frac{\alpha}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos \alpha}{2}}$ és $\sin \frac{\alpha}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{2}}$. Ha α a negyedik síknegyedben van, akkor a felének a koszinusra pozitív, szinusza negatív. Ezt kihasználva $3 - 4i$ két négyzetgyöke: $w_{1,2} = \pm \sqrt{5}(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2}) = \pm 5^{1/4} \left(\sqrt{\frac{1 + \cos \alpha}{2}} - i \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{2}} \right)$. Ez a legutolsó alak már NEM trigonometrikus alak, hanem bonyolultan írt algebrai alak. Mivel $\cos \alpha = 3/5$, ezt beírva: $w_1 = \sqrt{5} \frac{1 + 3/5}{2} - i \sqrt{5} \frac{1 - 3/5}{2} = \sqrt{\frac{5+3}{2}} - i \sqrt{\frac{5-3}{2}} = 2 - i$, és $w_2 = -w_1 = -2 + i$.

b) $2i$; **Megoldás:** $2i = 2(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2})$ két négyzetgyöke $w_{1,2} = \pm \sqrt{2}(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4})$. Itt a \pm váltja ki az argumentum $\alpha + k \cdot \frac{2\pi}{2} = \alpha + k \cdot \pi$, $k = 0, 1$ két esetét, de a $w_2 = -\sqrt{2}(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4})$ NEM trigonometrikus alak! Ha trigonometrikus alak kell, akkor $w_2 = \sqrt{2}(\cos(\frac{\pi}{4} + \pi) + i \sin(\frac{\pi}{4} + \pi)) = \sqrt{2}(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4})$

$$c) z = (1 - i)^3 / (1 - \sqrt{3}i)^5 \quad \text{Megoldás: } z = \frac{\left(\sqrt{2} \left(\cos \left(-\frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right) \right)^3}{\left(2 \left(\cos \left(-\frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{3} \right) \right) \right)^5}$$

$$z = \frac{2^{3/2} \left(\cos \left(-\frac{3\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{3\pi}{4} \right) \right)}{2^5 \left(\cos \left(-\frac{5\pi}{3} \right) + i \sin \left(-\frac{5\pi}{3} \right) \right)} = 2^{3/2-5} \left(\cos \left(-\frac{32\pi}{12} \right) + i \sin \left(-\frac{32\pi}{12} \right) \right)$$

$z = 2^{7/2} \left(\cos \left(-\frac{8\pi}{12} \right) + i \sin \left(-\frac{8\pi}{12} \right) \right) = 2^{7/2} \left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3} \right)$. Ebből már könnyen vonunk négyzetgyököt: $w_{1,2} = \pm 2^{7/4} \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right)$, ahol w_2 trigonometrikus alakja természetesen nem $w_2 = -w_1$, hanem $w_2 = 2^{7/4} \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)$

7. Oldja meg a következő másodfokú egyenletet: $(2+i)z^2 - (5-i)z + (2-2i) = 0$.

Megoldás: Megoldóképlettel: $z_{1,2} = \frac{5-i \pm \sqrt{(-5+i)^2 - 4(2+i)(2-2i)}}{2(2+i)}$, ahol a gyök előtti

\pm jelzi, hogy mindenkomplex négyzetgyök használandó. $(-5+i)^2 - 4(2+i)(2-2i) = 24 - 10i - 4(6-2i) = -2i = 2(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2})$, ennek a két négyzetgyöke közül az egyik $\sqrt{2}(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4}) = -1+i$, a másik pedig $\sqrt{2}(\cos(-\frac{\pi}{4}) + i \sin(-\frac{\pi}{4})) = 1-i$. Tehát $z_{1,2} = \frac{5-i \pm (1-i)}{4+2i}$, azaz

$$z_1 = \frac{6-2i}{4+2i} \cdot \frac{4-2i}{4+2i} = \frac{24-4-8i-12i}{4^2+2^2} = \frac{20-20i}{20} = 1-i, \text{ és}$$

$$z_2 = \frac{4}{4+2i} \cdot \frac{4-2i}{4-2i} = \frac{16-8i}{4^2+2^2} = \frac{16}{20} - \frac{8}{20}i = \frac{4}{5} + \frac{2}{5}i.$$

8. Adja meg a következő mátrixok sajátértékeit (számológép használata megengedett):

a) $\begin{pmatrix} 7-2i & 8-4i \\ -6+3i & -7+5i \end{pmatrix}$; b) $\begin{pmatrix} 10-7i & 12-8i \\ -9+6i & -11+7i \end{pmatrix}$.

9. Vonjon harmadik gyököt a következő számokból

a) $1 = (\cos 0 + i \sin 0)$ **Megoldás:** $\left(\cos(k \frac{2\pi}{3}) + i \sin(k \frac{2\pi}{3}) \right)$, $k = 0, 1, 2$

b) $-1 = (\cos \pi + i \sin \pi)$ **Megoldás:** $\left(\cos(\frac{\pi}{3} + k \frac{2\pi}{3}) + i \sin(\frac{\pi}{3} + k \frac{2\pi}{3}) \right)$, $k = 0, 1, 2$

c) $2+2i = 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) = \sqrt{2^3} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) = \sqrt{8} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$

Megoldás: $\sqrt{2} \left(\cos(\frac{\pi}{12} + k \frac{2\pi}{3}) + i \sin(\frac{\pi}{12} + k \frac{2\pi}{3}) \right)$, $k = 0, 1, 2$

d) $\frac{3+4i}{1+i}$ **Megoldás:** Mivel $3+4i$ trigonometrikus alakjában nem tudunk precíz szögértéket

megadni, ezért célszerűbb algebrai alakkal kiszámolni a törtet: $\frac{3+4i}{1+i} = \frac{3+4i}{1+i} \cdot \frac{1-i}{1-i} = \frac{7+i}{2}$,

viszont ennek sem szép az argumentuma. $z = \frac{7}{2} + \frac{1}{2}i = \sqrt{12,5}(\cos \alpha + i \sin \alpha)$, ahol $\tan \alpha = 1/7$, és α az első síknegyedbe esik, tehát $\alpha = \arctan(1/7)$. Ezt a szöget kell harmadolni...

10. Vonjon negyedik gyököt a következő számból: $\frac{-4}{(2+i)^3}$. **Megoldás:** Megint az a gond, hogy

a nevezőnek nem nevezetes szög az argumentuma, így először algebrai alakkal érdemesebb vacakolni: $(2+i)^3 = 8 + 3 \cdot 4i + 3 \cdot 2i^2 + i^3 = 8 - 6 + 12i - i = 2 + 11i$, ezután a tört: $\frac{-4}{(2+i)^3} =$

$\frac{-4}{2+11i} \cdot \frac{2-11i}{2-11i} = \frac{-8+44i}{2^2+11^2} = \frac{-8+44i}{125} = -\frac{8}{125} + \frac{44}{125}i = r \cdot (\cos \alpha + i \sin \alpha)$, ahol $r = \sqrt{8^2+44^2}/125 = \sqrt{64+1936}/125 = \sqrt{2000}/125 = 20\sqrt{5}/125 = 4\sqrt{5}/25$, és az α argumentum a második síknegyedbe esik, és $\tan \alpha = -8/44 = -2/11$, azaz $\alpha = \arctan(-7/11) + \pi$.

A negyedik gyökök: $r^{1/4} \cdot \left(\cos(\frac{\alpha}{4} + k \frac{\pi}{2}) + i \sin(\frac{\alpha}{4} + k \frac{\pi}{2}) \right)$, $k = 0, 1, 2, 3$.

Nevezetes szögek trigonometrikus értéke

x	0	$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$
$\sin x$	0	$1/2$	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{3}/2$	1
$\cos x$	1	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{2}/2$	$1/2$	0